

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota

Kiadóhivatal

Bulv. Regele Ferdinand 28.
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELOFIZETES

PFYLYBEN ÉS VIDÉKEN.

Egész évre ... 480 Lei.

Fél évre ... 240 Lei.

Negyed évre ... 120 Lei.

Havonta ... 40 Lei.

Hirdetések díjazás szerint

Megjelenik naponta reggel.

Egyes szám ára 2 lei, vasárnap

lei. Buorestitben 50 banival

több.

Üres boltok

ajtájában szomorúan áll a kereskedő és nézi a novemberi uccát. Árúkkal telt polcok várják a bevőt és a kirakatokban szebbnél-szebb holmik kívánatosan kínálják magukat, de az 1923-as esztendő embere szinte unott közönnnyel rohant el a kirakatok előtt: minék is nézné meg, hisz ugy sem tud sem mit sem vásárolni. Pénzhiány Ófel sége luzamosabb tartózkodásra érkezett ide és súlyos lakatot vert a zsebekre, tétlenségre kárhoztatta a kereskedőket és megállította utjában az árut.

Karácsonytól még egy hónap választ el csak és az elmúlt esztendőben ilyenkor már megélenkültek az üzletek: a kereskedőnek a karácsony előtti hónap volt az az időszak, amikor az egész évről regresszállhatta magát. Ma a kereskedő a Karácsony előtti időt is csak főkönyvének üzletlenség rovatába könyvelheti el, nincsen vételek az emberekben. Ugy látászik elmult a kedves meglepetések és az afandékosok kora. A kereskedők már megszokott és humor-témává avatott panaszkodása ezuttal szomorúan komoly igazsággá lépett elő: ritkán tévedt vévő az üzletbe és az is gyorsan eltávozik, ha megtudja a magas árat, de még inkább azért távozik gyorsan, mert nincsen pénze.

A „Nincsen pénz“, „Pénzhiány“ és „Pénzkrisis“ ma már túlnőtték a közgazdasági rovat problémáinak keretein és ez legjobban most látszik, amikor a súlyos helyzet a karácsonyi vásárra nyomta rá bélyegét. Áru van bőven, hisz a romániai gyárak nem szüntek meg dolgozni, a külföldi áru is árt a tárokon, bármilyen súlyosan terhelte meg a vám és egyéb más költség. Kereslet is lenne elég. Csak éppen a legfontosabb hiányos: a pénz. A középosztály, amely minden időközön át a legjobb vásárló volt, ma a legrosszabb vásárló anavagga vált és aki tízetesebben nézi a fényes üzletek fényes kirakatait, lassankint arra a tapasztalatra jut, hogy azokban sok a bizonytalan áru: a megszokott emberek eladni kényszerülnek értékeiket. A munkásosztályra sohasem támaszkodott a kereskedő, mert ezek a szerényebb viszonyok között élő emberek fényűzésnek tekintik a mindennapi szükségleteket és vásárlásuk is csak minimális. A gazdagabb közönség vásárló ereje is csak bizonyos határok között mozog, ma mindenki meggondolja, mielőtt nagyobb pénzösszeget adna ki valamért.

Igy fest az 1923-as esztendő karácsony előtti hava. A kereskedők szemében a legfőbb karácsonyi is fekete karácsony lesz az idén.

A lakásrekvirálások ügye a kamarában

(Rendezik a kereskedők külföldi adósságait. — A román-magyar bizottság mai tárgyalása.)

Bucurestiből jelentik: A kamarára tegnapi ülésén Orleanu elnök költ. A miniszterek közül Bratianu Vintila, Mosoiu, Saveanu és Nistor voltak jelen. Jelascop napirend előtt kérte a közoktatásiügyi minisztert, hogy indítsanak vizsgálatot a polgári leányiskolák törvényt szabálytalanságok ügyében. Mosoiu közgazdasági miniszter javaslatot terjesztett be a közgazdasági miniszterium részére folyó sitandó rendkívüli kölcsön tárgyában. Mica ellenzéki képviselő szövegesen az erdélyi lakásrekvirálások ügyét. Erélyesen tiltakozott a rekvirálások ellen és kijelentette, ha a kormány segíteni akar a köz tisztviselőknél, ami természetesen kötelessége is, építsen részükre házakat, de ne bolygassák meg rekvirálásokkal a dolgozó lakosság nyugalmát. A tiszték és a köz tisztviselők valamennyien kapnak lakbérpótlékot. Kérdezi: nem volna-e sokkal helyesebb, ha a kormány házakat építenne a köz tisztviselők részére, mert az ebből származó költségeket a lakbérpótlékok levonásából amortizálni lehetne.

Jacobescu a diákok ötvenszázalékos vasuti kedvezményének

visszavonása miatt interpellál. Kérdezi: mi indította a CFR igazgatóságát a diákok kedvezményének megvonására. Napirend után kezdetét vette a felirati vita. Cerbanescu liberális képviselő méltatta a kormány tevékenységét. Viszszapillantást vetett a liberális párt eddigi működésére. A párt érdekének tartja a földosztás és az általános választójog keresztülviteltét is.

Bucurestiből jelentik: A szenátus tegnapi ülését Pherkyde nyitotta meg. Constantinescu földművelésügyi miniszter javaslatot terjesztett elő a földhitel záloglevelekre vonatkozólag. Marzescu kereskedelemügyi miniszter a kereskedők külföldi adósságainak rendezése ügyében terjesztett elő javaslatot és kérte erre vonatkozólag a sürgősség kimondását.

Bucurestiből jelentik: A földművelésügyi miniszterium nevében államtitkárságot létesítenek a földosztási munkálatok helyes keresztülvitele érdekében. Az erre vonatkozó javaslatot Ferdinánd király már aláírta.

Bucurestiből jelentik: A Vitorul mai számában foglalkozik az

összes ellenzéki lapok azon kombinációjával, hogy a jelenlegi kormány távozása esetén mely párt venné át a hatalmat. A lap válaszul a kombinációkra azt írja, hogy a kormány még félig sem vitte keresztül programját, amelynek teljes megvalósítása több esztendőt vesz igénybe. Addig is kimélik meg magukat az ellenzéki lapok az eféle gondoktól.

Bucuresti. A román-magyar bizottság jogi alosztály Bals elnöke alatt folytatta munkáját. A bizottság román tagjai Carp és Solomon, magyar részről pedig Breszlóy és Krivácy. Bals elnök javaslatot terjesztett elő a büntetések kölcsönös kiadására vonatkozólag.

— Londonban tárgyalnak a magyar kölcsönről. Londonból jelentik: Az angol királyi kincstári hivatalban a népszövetség pénzügyi bizottsága ma kezdte meg a magyar kölcsön ügyében azoknak az információknak a megvitatását, amelyekkel a kiküldött delegátusok budapesti vizsgálatuk során szereztek. A tárgyalások nem nyilvánosak és előreláthatólag egy hétig tartanak ezalatt a magyar kiküldötteket is meghallgatják.

„Előre megmondom — kifogom nyitni a számat“

(Hogy nyerte el az angol parlament s-ínésznő-tagja a mandátumát?)

Londonból jelentik: A berwicki körületben Hilton Philipson feleségét választották meg képviselőnek. Az általános választásokon Hilton Philipsonra 11.933 szavazatot esett s így ő kapta meg a kerület mandátumát. Philipson szabadkerület programmal lépett fel és Lloyd George hívei közé tartozott. Valamilyen formahiba miatt azonban megsemmisítették a mandátumát s így új választást rendeltek el.

— Tudja mit, — szolt ekkor Philipsonné az urához — ne engedjük a kerületet oda másnak. Majd én fellének képviselőnek!

Philipson, aki azelőtt a hadseregben szolgált mint kapitány, meglepetve nézett az asszonyra, de azután észébe jutott, hogy az angol politikai életben már két precedens volt erre — két feleség lépett már fel a férj kerületében, s mind a kettőt megválasztották.

— Próbáljunk meg! — mondotta tehát hitvesének.

Az asszony az ura nyakába ugrott, s körültáncolta a szobát. Tudni kell ugyanis, hogy Philipsonné esztendőközön keresztül színesnő volt. A könnyebb darab-

kat kultiváló színházak közönsége Mabel Russel néven ismerte. — Rendkívül temperamentumos nő volt. Ha a színpadra lépett, vele kacagott az egész nézőtér. Senki nem tudott oly lélekkel táncolni, mint ő és senki nem tudott úgy szívből nevetni, mint ő. Főképpen a rögzítésekben volt nagy mester. Mielőtt a színpadra lépett, a közönség tapsorkánna fogadta. A jókedvét akkor sem vesztette el, amikor férje képviselő lett, s az ugynevezett komolyabb szalokban is meg kellett fordulnia.

— Képviselő leszek, képviselő leszek! — tapsolt s megöcsyöz megöcsyöz a férjét.

Philipson később annak az aggodalmának adott kifejezést, hogy az asszonyka egyáltalán nem ért a politikához.

— Hát kell egy képviselőnek a politikához értenie? — kérdezte ez csodálkozva.

— Méris... milyen programmal öhait fellépné?

A képviselőjelöltő honfokára ütött s így szolt:

— Jé, erre nem is gondoltam. Milyen párti volt is maga?

— Én szabadelvűpárti voltam.

— Akkor én — konzervatív-párti leszek.

— De hiszen a kerület többsége a szabadelvű párthoz tartozik!

— Rápm is én... én azzal nem törődöm.

A következő napon Philipsonné megkezdte körútját. A kerület összes falvait bejárta, megszólva minden választóval szóbaállt. — Főképpen az asszonyokat kultiválta. Minden lakásba beállított és a háztartási ügyek iránt érdeklődött.

— Mit főz, néni? ... Hol vannak a gyermekek? ... Fjnye, de szép ez a kis bubó! ... Gyere csak az ölembe, te lurkó!

A kerület korteseinek egyhangú állítása szerint még nem volt képviselőjelölt, aki annyi babát szorongatott volna karját között, mint Mrs Philipson. De a gyűléseket is szorgalmasan látogatta a nőképviseletjelölt. Ezekben sohasem beszélt a politikáról. Mindig csak az élete apró-cseprő bajait fejtegette.

— Előre megmondom, — így szolt többek között az egyik választól ülésen — ha megválasztanak képviselőnek, én a parlamentben alaposan kifogom nyitni a számat... Nem kötök csomót a nyelvemre... Beszélni fogok... El fogom mondani mit láttam ebben a kerületben, mit láttam a háztartásokban, mivel kell megküzdeni egy háztartásznak, mik a gyermekek kívánságai és mit szeretnének az apák megvalósítani.

Oceán s minden, ami még ezzel jár. Friss mozgás, szabadság és Amerika. Új arcok, új izgalmak, új közönség, újabb sikerek lehetősége.

— Majd tavasszal...

— Igen, igen, hát előbbutóbb meglesz, hisz ez a kis prolongáció is fáj lemondani úgy se tudnék róla. Játszani akarok odaát és a dicsőségen kívül egy autót is akarok hozni magammal. Egy szép, hosszú, sárgaszínű gépet, amilyeneket az illusztrált newyorki lapokban láttam. Az öblös ülésen finom arcú amerikai dámák ülnek. S azután megtanulok vezetni. Tudja, szeretem a levegőt. A színházon kívül erre vágyom igazán; haragoszöld levelű fák között rohami s fűröszeni arcomat a friss levegőben.

Egy ápolónő jön be. Kezében egy pohár víz s a kaulon ostyába burkolt orvosság.

A művész elhuzza a száját.

— És egyelőre ezt csinálom rendelés szerint.

— Meddig kell ittmaradnia?

— Kérdezem.

— Két-három héttig legálább, nem alkuszom az orvosokkal, rendbe akarok jönni teljesen.

Bucsuzom. Melegen szorongatja a kezemet.

— No mondja még, megtanít vezetni.

Becsületszavamat adtam, hogy igen.

Illés István.

Nyolc napos határidő.

(Igazolni kell a tanulók nemzetiségi és felekezeti hovatartozását. — Új iskolarendelet. — Moldovan kerületi főtanfelügyelő nyilatkozata.)

Az aradi róm. Kat. zárda tanulóinak szülei — mint megírtuk — küldöttségileg felkeresték Robu János dr. aradi főpolgármestert, hogy a németnevelésű tanulók kizárására szóló rendelet enyhítése érdekében interveniáljon. A főpolgármester meg is ígérte közbenjárását. Munkatársunk ma felkereste Moldovan József tanügyi kerületi főtanfelügyelőt és felvilágosítást kért a rendelet végrehajtására vonatkozólag. A főtanfelügyelő a következőket jelentette ki:

— A miniszteri rendelet szerint csak az iskola jellegének megfelelő nemzetiségű és vallású tanulók voltak felvehetőek az egyes iskolákban. Mikor a rendeletnek megfelelően felülvizsgáltam az iskolákat, tapasztaltam, hogy a rendelkezett nem minden iskolában tettek eleget. Jogom lett volna azonnal lezártni azokat az iskolákat, amelyekben ilyen mulasztásokat tapasztaltam, de méltányosságból nyolc napot engedélyeztem az iskolák igazgatóinak, hogy a rendelkezettnek eleget tegyenek. Az iskolák igazgatói fel is hívták a szülőket, hogy a 8 nap letelte előtt bizonyítsák nemzetiségi és felekezeti hovatartozásukat. A 8 nap letelte után ismét felülvizsgát tartunk és meghatározzuk, kik járhatnak tovább az illető iskolákba.

Majd az új iskolarendelet ismertetésére tért át a főtanfelügyelő és a szülői bizottságok és iskolaszékek felállításáról a következőket mondotta:

— Eddig úgy a regátban, mint Erdélyben, Bessarabiában és Bukovinában más más iskolai szabályrendelet volt érvényben. A miniszteri rendelet szerint újévtől kezdődőleg a régi királyságheli szabályrendelet lesz érvényben az egész ország területén. A rendelet szerint minden községben szülők részvételével iskolaszékek alakulnak, amelyeknek működését egy megyei iskolaszék fogja felülvizsgálni. Minden iskola külön községnek tekintendő és úgy minden iskolának külön iskolaszéke lesz, mely az iskolai igazgatóból, egy városi kiküldötthől és négy, a szülők által delegált tagból fog állani. Ezeket felülbíralja egy központi iskolaszék, amelynek elnöke a polgármester, tagjai pedig a városi főpénztáros, a királyi tanfelügyelő és az iskolaszék által kiküldött négy delegált. Hatáskörébe tartoznak az összes népnevelési ügyek.

A központi iskolaszéknek az iskolák fenntartására a város összes jövedelmének tiz százaléka áll rendelkezésére.

— Ma délután 5 órakor gyűlést tartanak az iskolai igazgatók, amelyen megbízást és utasítást kapnak a rendelet végrehajtására.

Délután öt órakor összejöttek az elemi iskolai igazgatók a kultúrpalotai tanfelügyelővel. Moldovan főtanfelügyelő kifejtette a rendelet különböző pontjait, amit az igazgatók tudomásul vettek és december 16-ára határozták el a szülők összehívását.

Megakadályozzák a vasuton küldött újságok elkallódását.

(Megbüntetik a személyzetet.)

A CFR. igazgatósága kénytelen volt meghallgatni azt a mindennapos panaszt, melyben a lapok kiadóhivatalai arról panaszkodnak, hogy a rendszeresen felbolygott lapcsomagjaik elvesznek, felbontatnak, vagy későn érkeznek rendeltetési helyükre. Ezeknek az állapotoknak megakadályozására végre a következő rendszabályokat léptették életbe:

A) Az összes „*timbra de tran-care*”-val rendszeren ellátott lapcsomagok az első vonatokkal továbbítandók, melyeknek a feladókálomással díreket csatolkoznak van.

B) A lapcsomagok okvetlenül leadandók a rendeltetési állomáson ahol a közegek gondoskodniának a csomagok azonnali kiadásáról, ha a címzett e végből az állomáson jelentkeznek.

C) A csomagok kezelésénél mindig figyelemmel kell eljárni, nehogy a csomagolás felbomoljon és bármikor a csomagoláson valami rendellenességet vesznek észre és gyanúsítást, hogy a csomag tartalma hiányos, úgy erről okvetlenül meg kell mondani az erre vonatkozó észrevétel a „*lista de remitere*”-én, úgy, hogy reklamáció esetén bármikor meg lehessen állapítani, hogy a hiány melyik hivatalnok hibájából keletkezett. Az állomás és rakárionok urak felhívhatják, hogy személyesen érdeklődjenek a csomagolás iránt, hogy a rendellenességet és felelőséget megállapítsák.

Illetékes helyről úgy értesülünk, hogy a hiányok és késések megakadályozása érdekében tervbe

vették, hogy a kiadóhivataloktól bekérjük havonként a hiányok, elmaradások és késésekből eredő károk összegének kimutatását, s

A királykérdés a magyar nemzetgyűlésen

(Tilos a köztársasági propaganda. Érdekes interpellációk,

Budapestről táviratozzák: A nemzetgyűlés mai ülésén az első interpelláló Rakovszky István volt, aki gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszterhez azt a kérdést intézte, hogy mi indította arra, hogy a sógorát nevezze ki a Ferenc József intézet igazgatójává jogtalanul és igazságtalanul. Kérdezte, hogy mi volt az oka annak, hogy a kinevezés augusztus 14-én kelt és csak szeptember 15-én került nyilvánosságra. Rakovszky hangsúlyozta, hogy ennek a késedelemnek feltűnő oka van, akkor a kultuszminiszter tudja, hogy olyan jogtalanul követett el, amilyen esetet ő harminchétes politikai működése alatt nem tapasztalt. A kultuszminiszter azonban az ülésen nem volt ekkor jelen és ezért a ház elnöke az interpellációt ki akarta adni. Szakács Andor erre kijelentette, hogy alkotmányos államban egy pillanatig sem szabad tűnni, hogy közfunkcionárius ilyen gyanu alatt álljon. Követelte a miniszter azonnali beidézését. A javaslat mellett negyvennyolcan igen, hatvanötven nemmel szavaztak. Így az interpellációt mégis csak kiadják és a minisztert nem idézték meg. Szakács Andor ezután a detronizált királyi ház sértetlensége és a Habsburg mozgalom ügyében interpellált. Legutóbb is a detronizált Károly király legidősebb fiát, Ottót szülei tése napja alkalmából, mint magyar királyt ünnepelték. Véleménye szerint senkinek sincsen joga önhiatalommal királyt kinevezni. Rakovszky István ekkor közbeszolt: — Mindenki úgy imádkozik, ahogyan akar!

Szakács Andor interpellációjára gróf Bethlen István miniszterelnök válaszolt, aki kijelentette, hogy a királykérdés vitás volt eddig és vitás ma is. Véleménye szerint éppen ezért ezt a kérdést sem tüntetésekkel, sem más formában napirenden tartani nem helyes. Az ellentétet nem kiélesíteni, hanem lehetőleg tompítani kell. A leghelyesebb pedig az volna, ha a kérdést teljesen kikapcsolnák a diskussziókból. A királykérdésben megfogták az 1921. évi negyvenegyedik törvénycíket, amelyeket mindenkinek respektálni kell, de ez még nem jelenti azt, hogy azok, akik a törvény által teremtett helyzetet meg akarják változtatni, azért ne küzdhessenek alkotmányos eszközökkel. A halál dalon erre nagy felzúdulás keletkezett és felkiáltások hangzottak el:

— Hát akkor miért nem engedjük meg nekünk, hogy alkotmányos eszközökkel dolgozzunk a köztársaság védelmében?

Bethlen erre kijelentette, hogy ez a törvény és ez a felfogás még nem jelenti azt, hogy a köztársaság felállítására érdekében ugyanez szabad legyen.

— A királyság intézményét tételes törvényeink mondják ki és amíg ezek a törvények megvannak, addig azokat mindenkinek respektálni kell. Idegen államok, mint Németország és Csehszlovákia is védik a maguk

olyan esetekben, amikor a mulasztás elkövetőjét nem lehetett ki nyomozni, az összeget a vonat személyzetének fizetéséből vonják le.

alkotmányos államformáját: a köztársaságot. Ebben a tekintetben náluk éppen egy rendelkezik a köztársasági törvény, mint nálunk a királyság védelméről szóló törvény-cikkek. Ha valaki Ottó főherceg tisztelétére istentiszteletet tart, az senki által sem kifogásolható. A kormány azonban, ha ilyen alkalommal propagandát csinálnak, azt megfelelő módon megakadályozza. De ezek a cselekmények a törvénykönyv szerint csak akkor üdözhetőek, ha az izgatás mértékét őkik fel. Ilyen irányban az ügyészség figyelmét is felhívtam, de hogy egy istentiszteletbe belenyúljak, azt senki sem kívánhatja.

Dr. Nagy Emil igazságügyminiszter az ellen jelentette be tiltakozását, hogy a bíróságok működését és ítéleteit a mentelmi jog védelme alatt a képviselők kritizálják. Ha valakinek kifogásolnivalója van, az őt vonja felelősségre. Büntetőjogi szempontból azonban még mindig fennáll a király személyének sérthetlensége. A választ a nemzetgyűlés tudomásul vette.

Hol a két millió?

(Amint az enyhe ősz fojtán megfi karítottunk.)

(Saját tudósítónktól.) Amint ilyenkor azt már mondani szokás — még a legöregebb emberek sem emlékeznek ilyen enyhe őszre. A legöregebb emberek állítását némileg alátámasztják a meteorológusok, akik a leghatározottabban kijelentik, hogy hatvan éve Kelet-Európában nem volt ilyen enyhe október és november. Az előtt a november a verejték hava volt. A családapák novemberben hullatják a verejték könnyeket, a míg be tudták szerezni a téliszükk ségieteket és ezek között is legfontosabbat: a tüzelőfát. A kalendárium szerint október 15-én kezdődik a hivatalos tél és a novella írók szerint ez az az idő, amikor a kegyetlen északi szél át meg át fújja a vékony felöltőket és halványvörösre festi a finom női orokat. November apríli szüszott az idén az emberekkel, kegyetlen szél sem fújt keresztül a felöltőkön, annál is inkább nem, mert a felöltőtulajdonosok kigombolva viselték ezt a szükséges őszi ruhadarabot, a finom női orrocskák sem változtak halvány rózsaszínre és a gyógyszerárak is kevesebb aszpirint adtak el idén a náthás, meghült embereknek. A legsúlyosabban a langyos ősz azonban mégis a fakeskedőket sújtotta. Sokkal kevesebb fát adtak el idén ősszel, mint más esztendők őszén, viszont az is igaz, hogy vaggont se lehetett kapni a tűzifa szállítására. Álljon itt egy nagy fakeskedő nyilatkozata, amiből mindjárt meglátjuk, mennyi az a fa, a mi a fakeskedőknek megmaradt és mennyi az a pénz, ami a közönség zsebében maradt.

— A hidegebb idő rendszerint október 15-ével kezdődik és ettől az időtől november 21-ig, tehát máig mintegy 4-500 vaggonnal kevesebb fogyott el Aradon, mint

HIREK.

Szerb püspökség Temesváron. (A temesvári román—jugoszláv tárgyalások.)

Románia és Jugoszlávia lakossága nagy érdeklődéssel tekint a most Temesváron tárgyaló román jugoszláv bizottságok tárgyalásai eredménye elé. Mind a két részről most peccsételik meg a jövő generáció sorsát, mert a kölcsönös egyházi és tanszabadság alapköveit vannak hivatva a delegációk lerakni. Biztos és megkérdés nélkül a Bucarestben Duca külügyminiszter elnöke alatt megtartott, ugynevezett intruktív jellegű tárgyalásokról, sem a már delegált bizottságok temesvári tárgyalásairól nem adtak még. A tárgyalásoknak eddig mindössze annyi az eredménye, hogy már befejezett tény a temesvári szerb püspökség felállítása. A temesvári és bánási szerb lakosság régi óhaja teljesül a püspökség felállításával.

— A román—jugoszláv határmegállapítás. Mint ismeretes, több mint egy éve dolgozik a határmegállapító bizottság a román—jugoszláv határ végleges megállapításán. Értesülésünk szerint, a tárgyalások végleges befejezése előtt Pasics szerb miniszterelnök és Duca román külügyminiszter tárgyalásokat folytatnak és a tárgyalások eredményeként némi módosítás történik az eddigi terveken.

— Tilos az egyenruha viselése. Az I. hadosztály parancsnoksága tudomásul adja, hogy az egyenruha viselése csakis aktív szolgálatot teljesítő katonai egyének számára engedélyezett. A tilalom az osztrák-magyar hadsereg volt egyenruházati szabályaira, mint sapka, zubbony és nadrág is, vonatkozik. A rendelet ellen vétőket szigorúan megbüntetik és a ruházati felszereléseket a rendőrség elkobozza.

— Anponyi Albert gróf Párisba érkezett. Párisból táviratozzák: Gróf Anponyi Albert és leánya amerikai körútiokról visszajövet, ma ideérkeztek. A pályaudvaron fia és menyegyer fogadták.

— A csehszlovákoknak nem kell vizum Franciaországba. A csehszlovák hivatalos lap közli, hogy a franciaországi és Algírba utazó csehszlovák állampolgároknak nincsen szükségük vizumra.

Tintát ivott öngyilkossági szándék. Kassáról jelentik: Tomsitz János állás nélküli kávéházi felirógnap éjszaka szerelmi bánatában öngyilkossági szándékából egy tintát ivott. A mentők beszállították a kórházba.

— Elhunyt tankönyvíró. Budapestről táviratozzák: Hankó Vilmos, a Magyar Tudományos Akadémia tagja, az európai hírvélemény és balneológus, számos tudományos munka és tankönyv írója, ma elhunyt.

— Nagy havazások a Bánátban. A Karánsebes és Herkulesfürdő körül elterülő községekben óriási havazások voltak. A nagy hóvihár annyira betemette az utakat, hogy a közlekedés majdnem lehetetlen.

— Új orvos. Ujhelyi József dr. sebész, nőorvos, a berlini sebészeti klinika volt v. assistense orvosi diplomáját a városi főorvosi hivatalban bemutatva és Aradon letelepedett.

— Dr. Winnand-féle hársfamező. A legjobban szerető köhögés és rekedtség ellen. Ugyeljünk a névre!

— A magyar parlamenti pártok átszervezése előtt. Budapestről táviratozzák: A pártokivüli nemzetgyűlési képviselők ma Szilágyi Lajos képviselő elnöklésével a képviselőházban gyűlést tartottak, amelyen egyhangúlag kimondták a pártokivüliek csoportjának feloszlását. Az elhatározást azzal indokolták, hogy a parlamenti pártok amugy is átszervezése előtt állnak és ebben a helyzetben nem akarják korlátozni az egyes képviselők elhatározási szabadságát.

— Vendégeste a Pannónia helyiségében. Kiss Ányó és Rózsa táncnárnők iskolájában minden csütörtökön és vasárnap vendégeste 8 és fél órai kezdettel.

— A bolgár választások eredménye. Szófiából táviratozzák: A képviselőválasztások az egész országban lezajlottak és ezeknek végleges eredménye a következő: a kormányzó koalíció 201 mandátumot kapott, a nemzeti liberálisokra 7, a földművespártiakra és a kommunistákra 29 mandátum jutott. Az új képviselőház összehívását december első napjaira tervezik.

— Németország és a deli jós. Egy angol lapban olvassuk az alábbi apróságot: Mielőtt a háború megindult volna, Németország megkérdezte a deli jósot, hogy részt vegyen-e a háborúban. A deli jós válasza ez volt: Ha Németország részt vesz a világháborúban, akkor öt évvel a háború után minden német ember milliárdos lesz. Nagyon megörültek a németek ennek a válasznak és siettek a háborúból kivenni részüket. A világháború óta elmúlt öt esztendő s ma csakugyan minden német ember milliárdos.

— Házasság. Goldberger Klára (Budapest) és Krausz Vilmos (Arad) f. hó 25-én Budapesten házasságot kötnek. (Minden külön értesítés helyett.)

— A temesvári új villamos vonal technikai bejárása. November 23-án délelőtt Stanciu CFR. főfelügyelő jelenlétében tartják meg az új mehalai villamos vonal technikai bejárását. A villamos már teljesen elkészült és a forgalomnak teljes átadását várja. A bejárás után az új vonalat átadják a forgalomnak és így a temesváriak régi óhaja megvalósul.

— Szédülés és fejfájás igen gyakran a befek rendszeren működésének eredménye és rögtön elmúlnak, ha Koprof-lal, az ideális, jóízű csokoládé hashajtóval szabályozzuk székletünket.

— A körösvölgyi vonalon életbe lépett változások csak a zsebmenetrendben találhatók.

— Eltűnt a kocsiból kidobott fuvaros. Beeskerekről jelentik: Özv. Damján Rozália nagytöráki vendéglősnő fia, Damián Pável, Geca Lázár fuvarossal Sarca községből bórál megrakott kocsin hazafelé igyekezett. Az uton Damján összevesztett a fuvarossal, majd összeverekedtek. A verekezés hevében Damján kidobta a kocsiból a fuvarost. Hazatérve, Geca gyermekének elmondta, hogy Gecát kidobta a kocsiból. Miután több napi keresés után sem került elő, Damjánt barátjával, Kroztec Stevannal együtt a csendőrség letartóztatta. Kihallgatásuk után bizonyítékok hiányában mindkettőt szabadon engedték. A nyomozás erővesen folyik.

Ó R Á K, ékszerek, alkalmi ajándékok, óra javítás és ékszer-vésés a legolcsóbb árak mellett CSAKY-nál Aradon, a városházával szembeni épületben! (Strada Horia.)

Hét millió lej vámbírság.

— Dema Gusztáv és társainak pénzbüntetése. —

(Saját tudósítónktól.) Az aradi államrendőrséghez ma távirat értesítés érkezett a bucaresti vám igazgatóságtól, amely szerint Dema Gusztáv aradi hentesmestert, Pataki magyarországi kereskedőt és társait kétféle csempészségért 7 millió 770 ezer lej vámbírságra ítélték. Annak idején óriási szenzációt keltett az a hamis permisz ügy, amelynek következményeként vád alá exportálták Demát és több más exportőrt. Egy bucaresti belügyminiszteri hivatalnok hamis permiszeket hozott forgalomba, amelyeket a határmenti városokban, így Aradon is elterjesztett. Dema Gusztáv a hivatalnoktól szintén vásárolt a permiszekből és egy Pataki nevű magyarországi kereskedővel és annak társaival Curticin keresztül először harminc, másodsor

nyolcvan darab szarvasmarhát szállított át a határon. A permiszek hamisított és terjesztőit a bucaresti rendőrség letartóztatta és a megindított nyomozás során kiderült, hogy a permiszekből Dema is vásárolt. A hentesmestert Bucarestbe idézték, ahol megindult ellene az eljárás. Azzal védekezett, hogy a permiszeket jóhiszeműen vásárolta és nem volt tudomása arról, hogy azok hamisítottak. A vámigazgatóság nem fogadta el a védekezést, mert azon az állásponton volt, hogy a permiszek megvásárlásának legalis útja van és egy exportőrnek tudnia kell, hogy a kiviteli engedélyeket magánszemélyektől vásárolni nem lehet. A ma leérkezett intézkedés szerint Demát és társait az első szállításért 2 millió 520 ezer lej, a második díkért 5 millió 250 ezer lej vámbírsággal sújtották.

Ulain a mentelmi bizottság előtt.

(Döhmel áldozatának mondja magát Ulain.)

Budapestről táviratozzák: A Mentelmi Bizottság ma ülésére dr. Mentelmi Ferenc és társai ügyében dr. autója hozta az országgyűlés elé. A palota kapujában Prónay Pál egy fiatal ember társaságában várt Ulainra. Prónay és Ulain, amikor megpillantották egymást, látható örömmel váltottak köszöntést. A mikor Ulain az épület előcsarnokába érkezett, a fogházor és a fogházgondnok, akik addig kísérték félreállottak és helyüket Desseffy Arisztid és Zambotszky Dénes főterembiztos vették át, a kik Ulaint a második számú bizottsági terembe kísérték. A bizottság ülése délután négy órakor kezdődött, amelyen Fáy Gyula elnökölt.

A bizottság tagjai három kivételével valamennyien megjelentek. Vita valamennyi bizottság határozatot hozott, hogy szerdai ülésén Döhmelt, az ügy bajor vádlottját tanuként ki fogja hallgatni. Ulain kilenc órakor szólították be a bizottság ülésére, aki tíz percre beült a bizottsághoz igen indulatos hangon. Hazafias intencióit és ártatlanságát hangoztatta, s kijelentette, hogy ő Döhmel áldozata. Különösen igyekezett cáfolni azt a vádpontot, hogy az alkotmányos rend felforgatására akart volna törekedni és pogromot akart volna rendezni. Ezután az ülést befejezték, amelyet holnap folytatnak.

— Megzavart betörők. Kohn Adolf temesvári kereskedő gyárvarosi üzletében az éjszaka betörték. A betörők az ablakon keresztül hatoltak be, de ugylátszik valaki megzavarhatta őket, mert semmit sem vittek el.

— Elvágta ütőerét. Bogár Mátyásné Temesvár-Gyárvaros 18. sz. alatti lakos öngyilkossági szándékából jobbkezén az ütőerét felvágta. Az előhívott mentők a Bega-szanasztoriumba szállították.

Oszti történet.

(Csavargósors.)

(Saját tudósítónktól.) Az ilyen szomorú, nyirkos, őszi időben érzékenyebbek az emberek. A nap-sütésben észre sem vett apró tragédiák, amelyekből olyan sokat produkál a kérélhetetlen sors, most fájdalmasan markolnak szívünkbe és agyunkba. Ime a mai nap egy kis tragédiája: Egy rongyos ember burkolt öreg ember feküdt ma délelőtt az aradi városhíget megtépett lombtalan fái alatt. Vágyadt testét ki tudja mióta verte az őszi eső.

Délelőtt tíz órakor akadtak rá a járó-kelők. Csakhamar a kíváncsiak csoportja gyülekezett a fájdalmasan nyugvó ember körül. Az

üres sajnálkozások, a könyvtelen sóhajtozások után, végre kibugygyant valakinek a száján, hogy rendőrt kellene hívni. Féltenegykor megérkezett a rendőr. Megnézte az embert és úgy találta, hogy mentőkért kellene telefonálni.

Egynegyed tizenkettőkor megjötték a mentők. Deszállták a kocsihoz, letették a beteg mellé a hordágyat, azután kijelentették, hogy ők nem vihették el, mert rongyosul telve vannak fertőző fertőző elősídekkel. Majd küldték a fertőző betegeket szállító kocsit. És otthagyták a beteg embert, a hideg őszi esőben, a sárban. A kíváncsiak csoportja lassan fogyni kezdett és amikor háromnegyed tizenkettőkor megérkezett a fertőző betegeket szállító kocsi, már senki sem volt körülötte.

Egy óra felé érkeztek a szegényházba. Kinyitották a kocsi ajtaját és felszállították az öreg embert. Hogy jöjjön ki. Az öreg nem mozdult. Kétszer, háromszor szólalt neki, egyre hangosabban, de hiába, annak már nem lehetett parancsolni.

A rongyos öreg ember ott halt meg a kocsiában. A nevé nem tudják, de nem is fontos. Ember volt! . . . (p. g.)

Két évi börtön egy magyar írónak.

(Szabó Dezsőt súlyosan elítélték nemzetgyalázás miatt.)

Budapestről táviratozzák: Szabó Dezsőt, az ismert magyar író ma sajtó útján elkövetett nemzetgyalázás miatt vont felelősségre a bíróság. Szabó Dezső az „Élet és Irodalom” című folyóiratában azt írta, hogy a köztisztviselők házaárulók, mert az ő baromi ideálműsük miatt ment tönkre Magyarország és ezért a felelőség nagy része őket terheli. A törvény szerk mai tárgyalásán a bíróság mentő körülményeket nem talált, de nem is fogadott el, ellenben Szabó cikkének és a bíróság előtt tanúsított viselkedésének minden mozzanatát súlyosbító körülmény

nek vette. A köztisztviselők kérdéséről írott súlyos hangú nyílt levél miatt a törvénytörés Szabó Dezsőt írat útján elkövetett izgatás és nemzetgyalázás miatt két évi börtönre, öt évi hivatalvesztésre, politikai jogainak felfüggesztésére és 100.000 korona pénzbüntetésre ítélte. Különösen súlyosbító körülménynek vette a bíróság, hogy az író nem ismerte be bűnösségét, cikkében semmi nemesebb motívum nem volt, viszont egy tiszteltreméltó osztállyal szemben használt durva kifejezéseket. Az ügyész megnyugodott a súlyos ítéletben, ellenben Szabó Dezső felmentésért fellebbezett.

KOZGASZDASAG.

A kormány szabaddá teszi a kereskedelmet.

— A szabad kivitel segítségével győzik le a pénzhányt. —

Bucurestiből jelentik: A legfelsőbb gazdasági tanács Bratianu Jónel, Bratianu Vintila, Tancred Constantinescu és Constantinescu miniszterek részvételével tegnap ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy a kivitel fokozatosan szabaddá teszik és engedélyt adnak hatezer vagon fehér liszt kivitelére. A fehér liszt kiviteli vámját egy külön bizottság fogja megállapítani, a fehér liszt bel- és külföldi ára között mutatózó differenciának megfelelőleg. Bizonyos százalékig megengedik a buza és melléktermékeinek kivitelét is,

mert ezzel remélnék a súlyos pénzhányon segíteni. A petroleum belföldi forgalmát és kivitelét is szabaddá teszik. Ennek a kérdésnek az elbírálására egy bizottságot alakítanak, amely megfelelő javaslatot fog készíteni. Megengedik a lucerna- és löheremag kivitelét is. Szabaddá teszik a belföldi cukor kivitelét, tekintettel a belföldi fogyasztásra. A kormány ezen az alapon mintegy ezer vagon cukor kivitelére számít. Az ülésen megbeszéltek kérdések a szombati minisztertanács elé kerülnek, amely véglegesen dönt.

Bérmozgalom Resicán.

(Negyvenszázalékos béremelést követelnek.)

(Saját tudósítónktól.) A resicai vasműveknél nagy bérmozgalom van készülöben. Október 30-án lejárt a munkások kollektív szerződése és a szakmunkások harminc, a napszámosok pedig negyven százalékos béremelést követeltek. Az igazgatóság mereven elzárkózott a követelések teljesítése elől. Botez tomesvári munkügyi inspektor Resicára utazott, ahol három napig tartó tárgyalása a munkások vezetői és az igazgatóság között teljesen eredménytelen maradt. A Trancu-Jasi-féle munkügyi törvény értelmében a végleges döntést a lugosi törvénytörés hozza meg. Botez inspektor Resicáról Aninára utazott, ahol hatezer munkás hasonló bérkövetelésekkel állott elő. Onnan Oravicára ment, ahol tízezer erdőkitermelőmunkás áll bérmozgalomban. Ugy az aninai, mint az oravicai bányák és erdőkitermelő vállalatok igazgatóságai elzárkóznak a munkások követeléseitől. A lu-

gosai törvénytörés a napokban hozza meg a döntést a bérmozgalom ügyében.

— Ausztriában shilling lesz az új aprópénz. Az osztrák pénzügyminiszteriumban új törvénytervezetent dolgoznak, amely bejelenti, hogy Ausztriában ezüst váltópénzt hoznak forgalomba, amelynek shilling lesz a neve. A pénzverést már a legközelebbi időben megkezdik és 5000, 10.000 és 20 ezer koronás ezüstpénzeket hoznak forgalomba. Az új pénznek a Shilling nevet adják, ami Ausztriában mindeztideig ismeretlen elnevezés volt. A tízezerkoronás egyszillinges lesz, a húszezerkoronás duplashilling és az ötezer koronásnak a félshillinges nevet adják.

— Milven feltételekhez van a Creditul Industrial hitele kötve. Bucurestiből jelentik: A Creditul Industrial legutóbbi ülésén hozott határozatában kimondta, hogy a hitelnyújtásra vonatkozó kérvényeket már december elsején elfogadja. A hitelfolyósítás időpontja azonban 1924. június elseje. Hitelt csakis a legnagyobb szoliditás és a legmegindokoltabb szükség esetén nyújtanak, ennek ellenében a kamatláb alacsonyabb lesz. Hitelkijárást ki lesz zárva, kizárólag ipari vállalatok vagy azok törvényesen igazolt képviselőinek kérvényeire felelnek. Az igazgatóság határozatai alapján kétféle köl-

csönt fog a Creditul Industrial nyújtani és pedig: 5 évre szóló jelzálogkölcsönt 9 százalék kamattal és 6 hónapos kölcsönöket 10 százalék kamattal; ezek iparhitel formában nyújtanak, ezenkívül az intézet személyes hitelre is nyújt kölcsönt egyszerű aláírásra, vagy giró mellett. Pénztári jegyek kibocsátásától a Creditul Industrial egyelőre el fog tekinteni.

— A vasuti kedvezményes szállítási sorrend megszüntetése. Bucurestiből jelentik, hogy a CFR. vonalain a kormány elhatározása folytán megszüntetik a szállítások eddigi kedvezményes sorrendjét, ezután mindent a feladások sorrendjében fognak továbbítani.

— Az uzsoratorvényből befolyt bírság összege. Ez év folyamán november 1-ig bucarestii jelentés szerint az uzsora-törvény végrehajtásából mindössze másfél millió lej folyt be. A jövő évre négy és félmilliót irányoztak elő.

— Kruppék Aradon és Temesváron. Angolországi hiradás szerint Kruppék tárgyalásokat kezdtek az iránt, hogy Erdélyben Aradon vagy Temesváron gyárat alapítsanak, amelyben Romániában eddig nem gyártott vasuti felszerelési cikkeket állítanának elő.

Valutapiac.

Árudi valutapiac. (November 21.) Francia frank 11.50, svájci frank 36, dollár 208, dinár 240, szokol 6, lira 8.80, angol font 880, magyar korona 0.0080, osztrák korona 0.0030. Kifizetések: Budapest külföldi 95, belföldi 165, Bécs 335, Prága 6.05, Zürich 36.40, Milano 9, Páris 11, London 900, Newyork 208, Belgrád 2.10.

Temesvári valutapiac. (Nov. 21.) Newyork 207, dollár 207, London 900, angol font 920, Páris 1105, francia frank 1120, Zürich 36, svájci frank 36.50, Milano 900, lira 900, Belgrád külföldi 2.40, belföldi 2.25, dinár 2.18, Prága 600, szokol 5.75, Budapest külföldi 95, belföldi 165, magyar korona 160, Bécs 347, osztrák korona 325.

Bucurestiben ünnep miatt tőzsdeszünet.

Zürichi nyitás. (November 21.) Newyork 576.12.50, London 2495, Páris 30.82.50, Milano 2480, Prága 16.70, Budapest 0.0302.50, Belgrád 6.40, Bucuresti 2.80, Bécs 0.008150.

Zürichi zárás. (November 21.) Amsterdám 217, Newyork 576 London 2497, Páris 30.80, Milano 24.75, Prága 16.70, Budapest 0.030250, Belgrád 6.40, Bucuresti 2.80, Bécs 0.008150.

Budapesti Devizaközpont jegyzései. (November 21.) Napoleon 68800, Belgrád 224—288, Bucuresi 101—114, London 87200—91600 angol font 87700—92100, Milano 885—940, lira 895—950, Newyork 20.200—21.300, Páris 10.90—11.56, francia frank 11.05—11.71, Prága 580—624, Varsó 0.0001—1.30, Bécs 28.35—30.55.

Budapesti értéktőzsdezárás.

(November 21.) Magyar Hitel 605.000, Osztrák Hitel 132.000, Salgó 585.000, Rima 103.000, Ganz Danubius 4.950.000, Kőszén 2.460 ezer, Szlavonia 73.000, Kereskedelmi Bank 1.185.000, Schlick 100.000 Cukor 2.950.000, Angol Magyar Bank 129.000, Leszámitoló 112.000 Pesti Hazai Takarékpénztár 4.100.000.

L'Origan de Cotty.

(A parfümök letűnt királya.)

A párisi Cotty L'Origan nevű parfümje, volt évek óta a nagy chic és divat Budapesten. A társasági hölgyek csak úgy szerették és favorizálták, mint a nagy színésznők és amikor a háború folyamán a Budapesten felhalmozott Cotty-féle L'Origan elfogyott és el voltak zárva a határok olyan hermetikusan, hogy egy gombostű sem fért volna keresztül rajtuk, a L'Origan mégis zavartalan utat talált a budapesti szépségekhez és hírességekhez, annak dacára, hogy az ára már nem tíz négy frank: tíz négy korona volt, mint haidanta, hanem nyolcvan frank, ami nem nyolcvan, hanem százezerrel több koronát jelentett. — De hát akinek L'Origan kellett és L'Origan használt, annak igazán mindegy volt, hogy miibe kerül.

Legutóbb azonban a hölgyek e renkiülti illatszerével egy kis hal történt. Lehet, hogy nagy üzleti tüköt árulok el ezzel és egy csomó illuziót tépek szét, de hát meg kell mondani: a L'Origan ugyancsak hamisítják. Nem abban az értelemben, hogy más árulnak helyette, vagy hogy egy csomó hazai illatszergyár természetesen L'Origan is fabrikál, ami abszolút rendben van. Hanem az öreg Cotty, a kitűnő céfőnök engedélyt adott egy társaságnak, hogy az igazi L'Origan Bécsben palackolja és ugyanott adjantsálja. Ez olyasfajta dolog, hogy egy rossz hasonlat tal éhiek, mint amikor a francia cognacot, még a béke boldog idejében, nem üvegekben szállították, hanem mondják a Martell-cég hordószám küldte és megfelelő vignettás üveget és dugót is adott hozzá. Itten aztán palackolták. De Martellék ezzel senkit félrevezetni nem akartak, mert ilyen dugó alába be volt égetve Mise en bouteille par l'Importe vagyis: palackolta az, aki imy tálta.

Most ugyanez történik a L'Origanal. De miután az üvegek valemleg a dugója is üvegvann, abba nem lehet ezt a kis figyelmeztetést beleégetni. Így hát a rend kedvéért a bécsi töltésnél egy egész apró kis nyíl van a dobozon. A századik sem veszi észre és ha észre is veszi, aligha tudra eddig, mit jelent.

Egyébként pedig a L'Origan Párisban már a múlt divatja. Most a Coeur de Paris: Páris szíve járja, mivel hogy éppen parfümről beszélünk...

BERSON

GUMMI SAROK ÉS GUMMITALP a legjobb anyagból MINOSEGI MARKA

Janos Hirdetési Iroda Budapest (Temesvári)

Ha jó világítást akar, ne sajnálja a költséget

OSRAM NITRA

OSRAM felírást kell a villanykörteknél látnunk

Elfogott bombamerénylők.

(A százezes bizottság tagjai a budapesti rendőrségen.)

Budapestről táviratozzák: A francia követség ellen tervezett bombamerénylet ügyében ma éjszaka folyamán fordulat állott be. Az ugynevezett százezes bizottság tagjai közül előállították a három Kovács testvért: Kornélt, Tivadart és Árpádot, valamint három más fiatalembert is előállított a rendőrség, akik szintén tagjai a bizottságnak és nagy a gyanu, hogy ők helyezték el a budapesti francia követség kapuja alatt, a fel nem robbant bombát.

Aradi mozi hírek.

Amerika réme, cowboy-dráma kerül előadásra csütörtökön és pénteken az Urániában. Páratlanul érdekes témát dolgoz fel ez a nagyszerű film, amely egy vasutrablás borzalmas jelenetei körül játszódik le. A prairik rablófőnöke, anyja halála fölötti bánatában, otthagyja a zsványbandát s a játékos véletlen úgy hozza magával, hogy a gondjaira bízott vonatot éppen 5 menti meg volt bandája támadásától. Nagy jutalmat kap, ezrei aztán új, boldog, becsületes életet kezd szereimesével vütt.

Jocelyn, Lamartine-dráma a új forradalom idejéből, reprizszombaton kerül bemutatásra rániában.

Vérvád legendáját hatósági intézmény az Apolló igazgatósága lemműsoráról. Helyette a Fehér rózsza című szenzációs detektívdrámát vetítik. A drámában Stuart Webbs játsza a főszerepet. A kísérő műsoron az Idegen asszony című vigiáték kerül vetítésre. Az Apolló előadásait délután fél 5-kor, 6 órakor, fél 8-kor és 9 órakor kezdi.

A szerkesztésért ideiglenesen:

KÓCSY JENŐ
felel.

Cenzurat: Dr. ROMUL MAGER.

Dobozgyár

Gerő és Társa,

Timisoara, Bégajobb-sor 3.
Telefon 19-10 és 12-19.

Készítünk: Falt, Kasírozott, Hajlított stb. dobozokat. 165

Az orvos tudomány legújabb

ANTISIPHILITICUMA

a Tosse-gyár Bismogenolja Bismoluol Richter, Neosalvarsan, Silbersalvarsan, Neisilbersalvarsan, Trepol, Mercure colloidal Electrique Clin, Cyanmercurio salicylate, Cyarsal, Intrazol, Huile grise Vigier, Hydrarg cianat, Solarson.
Dr. Földes & Hahs, Arad.

Házassulandók:

Több ur biztos existenciával és vagyonnal rendelkező előkelő urihölgyek, keresnek ismeretséget házasság céljából. Diskrét és gyors felvilágosítással szolgál.

Fix általános kereskedelmi iroda

Timisoara, Gyárváros, Str. Cojaluceanu (Indóház-ucca) 16. sz. 164

No. G. 5850-2-1923.

PUBLICATIE DE LICITATIE.

Pe baza decisiului judecatoriei de ocol Arad No. de mai sus, mobile si alte obiecte cuprinse in favorul lui Arnold Kardos pentru suma de lei 1074 capital interese de 5% dela 29. Maiu 1922. spese stabilite pana in present in suma de lei 841.90 se vor vinde la licitatie publica in Arad Palatul Teatrului Orasenesc in ziua de 27. Noembrie 1923. d. m. la orele 5.

Arad, la 9. Noembrie 1923.

CIUPULIGA,
exec. jud. regesc.

Kaiser-Borax

Lemosás

Mindenkinek nagy Áldás.

V-18675

Legjobb és legalcsóbb

bevásárlási forrás kötött áruk, **harisnya**, rőfős- és rővidárakban, zafírek és **vásznak** nagyválasztékban:
Goldstein Lajosnál, Arad, Str. I. Brajianu (Weitzer-ucca) 2. Minorita-palota. 6679

A közönség ssives tudomására hozzuk, hogy a szükséges **villanyszerelési munkát csak iparigazolvánnyal bíró villanyszerelői szakmunkások végezhetnek**

mert csak az ezek által végzett munkát kapcsoljuk be és csak ott szerelünk órát. A jogosultak névsora a következő:

Adler Andor Str. Sinagogei No. 2.	Köchi Dániel Str. Eminescu No. 2.
Aradi Villamossági R. T. Calea Radnei.	Navradi Ede Str. Joan Me tianu No. 4.
Eiser Sándor és Tsa Str. Bra tianu No. 2.	Ohm Vállalat Piata Stefan cel Mare No. 1.
Gartner Sámuel Str. Bra tianu No. 10.	Pálinkás Kálmán és Co. Str. Eminescu No. 13.
Gáspár Árpád Str. Horia No. 1.	Pálinkás Lajos Str. Brancovici No. 2.
Hammer Vilmos Piata Avram Iancu No. 5-6.	Sambura János Str. Marasesti No. 4.
Heil és Társa Strada I. Me tianu No. 2.	Schwartz Árpád Str. Branco vici No. 3.
Horváth József Str. Marasesti No. 36	Strithof Albert Str. Crisan No. 6.
Janauschock Ferenc Str. I. Bra tianu No. 12.	Tóth András Bulv. Reg. Fer dinand No. 10.
Kalmár József Str. Alexandri No. 4.	Varga és Rosenfeld Str. Gene ral Grigorescu No. 3.
Klein Géza St. M. Nicoara N. 14	

Közl: Az Aradi Villamossági R.-T.

Makulatura 5 kgros csomagokban kapható a kiadóban.

Holland Királyi Lloyd

Főképviselet Románia részére: **CUNARD LINE S. A. R.**

Legkényelmesebb utazás és kitanó élelmzés minden osztályon. Rendszeres forgalom és összeköttetés Romániával.

Közvetlen forgalom: Amsterdamon át Braziliába, Argentiniába, Uruguay és az összes Dél-amerikai államokba.

Földmivések kik Braziliába kivándorolnak, pontos és díjmentes felvilágosítást kapnak, ugyanígy más utasok az összes délamerikai utazási ügyekben. - Díjmentes prospektust kívánatra készséggel küldünk. 5881

A Holland Királyi Lloyd fiókja:
CUNARD LINE S. A. R. Timisoara, III. Bulv. Carol (Hunyadi-u.) 40. Telef. 20-09

Női téli felöltő ujdonságok legolcsóbban **PLESZ** ruhaáruházában Arad, szerezhetők be

Tudja Ön már, **hogv** a legfinomabb háztartási csokoládé a

„D'or csokoládé”?

Ha finom és friss cukorkát és csokoládé bonbonokat akar, vásároljon:

Gábor-nál,

ARAD, Strada Alexadri (Szlacz-u.) I. Viszonteladónak árkedvezmény!

Apró hirdetések.

Alkalmazás.

ÜGYVÉDJELÖLTET, vagy gyakorlott írókat, perfekt románt, keresek lehetőleg azonnali beépésre. Dr. Kollin Jakab ügyvéd Ineu (Aradmegye.) 6704

MADAM betegápolást, gyermeknevelést elfogad helyben és vidéken. Cim leadandó Wallinger hirdetőjében Arad. 14163

PERFEKT szakácsnőt keresek. Földes Arad, Strada Románului 1a) (Románului épület.) 14163

GYÁRI munkás, aki gépkezeléshez ért, felvétetik. „Amydon” Arad, Strada Brațianu 12. 14163

Lakás.

EGY, vagy két butorozott szobát fürdőszobával központban keres azonnalra házaspár. Ajánlatokat „Bankigazgató” jellegre Kelet hírlapíródába Arad. 14062

ELCSERÉLNÉM jól jövedelmező házmesteri állásom 1 szobás konyhával bíró lakásért. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 6775

Üzletek.

ARADON évtizedek óta fennálló jómeneteli pékség házzal együtt visszavonulás miatt eladó. Bővebbet Wallinger-irodában Aradon. 14162

Vétel és eladás.

EBÉDLŐ, háló és uriszoba berendezés perzsa és szmirna szőnyegek, perzsa és silksin kabát, szőrmék, aranyórák, ezüst karsatt óra, antik szalon és etazser, vadász-táska, színházi látszóvek, ezüst és disztárgyak, lézímunkák, fehérneműek, fekete selymi ruha, butorok, stb. eladó Arad, Strada Consistorului 12. (volt Batthyány-utca 23.) I. em. jobb. 1000

NŐI ÉS FÉRFI fehérneműt, asztal és ágyneműt, antik butorokat, porcellánokat, szőnyeget, függönyöket, ezüst tárgyakat, stb. bizományba veszek. Arad, Strada Consistorului 12. (volt Batthyány-utca 23.) I. em. jobb. 1000

ELŐHAL kapható csütörtökön és pénteken Lutwák József cégnél. 6773

HIMZÉS és betétek, maradékok leszállított árban Hoffmann Sándornál Arad, Fischer Elize-épület. 6772

ELADÓK 1 darab Stoewer-irógép, villanycsillárok, különféle konyha felszerelések. Ecce-üzlet Arad, Strada Eminescu 40a) 13966

UJ butorhírelt folyósít Garaí Arad, Str. Banatulul (Asztalos Sándor-u.) 5. 6777

EGY jókarban levő kocsi két ló részére olcsón eladó. Timișara, Gyárváros, Indóház-utca I. sz. a. 187

MŰTÁRGYAKAT, porcellánokat, japán és kínai dolgokat, antik butorokat, ezüst tárgyakat, perzsa és szmirnaszőnyeget, egész gyűjteményeket a legmagasabb árban vásárol a Salon Artistique Arad, Bulev. Regina Maria 20. (Fischer Elize-palota.) 11895

ANTIK BUTOROK, modern és régi festmények, perzsa szőnyegek, műtárgyak, antik üveg és porcellán tárgyak állandó vétele és eladása. Vidéki meghívásra kiutazunk. Ajánlatok a tárgyak és árak megjelölésével Szépművészeti Szalon Arad Ortutay-palota címre küldendők. 13573

Használjunk kizárólag

„PLANTOL”

legjobb növény ételzsirt,

mert tiszta, egészséges és szapora.

KOSERUL előállítva, szigorúan az ortodox izraelita rituálék szerint.

Kapható az élelmiszerüzletekben. 6625

ANGOL SZÖVETEK

kiváló minőségek és könnyebb minőségek rendkívül leszállított árban. — Az őszi és téli időnyre

egy nagy szállítmány érkezett meg

LONDONBÓL

COVERCOAT, DOUBLE, FACE, KABATOK

és másféle ruhaszövetek: fekete, tengerkék és fantaisie színben, legfinomabb minőségben új mintákkal és a legmodernebb kivitelben.

Különösen felhívjuk a kiválóbb árkedvelők figyelmét kereskedelmileg bejegyzett, szabadalmazott

„FINTEX”

cégjegyünkre, mely a szövet szélére (bordure) van rávarrva, mely ez ideig feltelmulhatatlan eleganciájú, tartósságú és finomságú s a melynek egyetlen és egyedüli tulajdonosai vagyunk az egész világon

PENDLE & RIVETT

LTD. LONDON.

Fiókok: Páris, Milano, Madrid, Csíro, Maroco, Capstadt, Melburn, Peking, Rio de Yaneiro. Romániában egyetlen képviselő

HENRY ROBERT KENT

Nagy-Britannia alattvalója.

Központ: București, Str. Academiei 45. sz.

Fiók: GALATI Str. Domneasca 13. sz. 5865

Magas caloríaju

lupényi kőszén, kokszt, sziléziai szalonszén

speciális mosott

kovács-szén,

valamint belföldi

közép caloríaju szeneket

azonnal szállít üzemek és szénagy-kereskedők részére:

FERROCARBON

Szénkereskedelmi Társaság,

TIMIȘOARA

„Agrár” palota.

Telefon 9. 67

Szállítal és belföldi bányák kizárólagos képviselői.

Fiók: Cluj, Calea Regele Ferdinand 70. Expositura: Petrosani és Kattowitz.

JÓKARBAN levő szikvizgyártógép 2000 üveggel, teljes felszereléssel, üzemképes állapotban sürgősen eladó. Aradul-Nou (Ujarad) Fő-utca 124. sz. 6776

Ingatlan.

PRIMA birtokok épületekkel, felszerelésekkel és anélkül eladók. Uranus-iroda Arad, főpostával szemben. 13950

NAGYJÖVEDELMŰ malom Aradmegyében, három szobás lakással, állóval, nagy telekkel, 500.000 lejért eladó. Uranus-iroda Arad, főpostával szemben. 13950

UDVARBAN épült gyönyörű kis magánház elfoglalható három szoba, fürdőszoba, verandás lakással, udvarral 250.000 lejért eladó. Uranus-iroda Arad, főpostával szemben. 13950

Különféle.

ENESCU-concerton „Vimpasing” zésü magassarku hócipóm tévedés új alacsony sarkuval elcserélődött. I rem szives visszacserélést. Hoffma Magda Arad. 67

BUJDOSÓ, Bertalan piros igazolványa elveszett. Megtalálót kéri Timișoara (temesvári) rendőrségnél leadni. 186

Pyramma

NEMES ANYAGOKBÓL KÉSZÜLT
LEGJOBB CIPÓTUSZTÓSZER

Csudaszép **Karácsonya díszek** mesés választékban szerezhetők be **Mercedesnél,** Arad, Bulv. Reg. Ferdinand (József fog-ut.) 6. Viszonteladónak árkedvezmény